

ถอดบทเรียนการจัดการความรู้
เรื่อง เทคนิคการคิดวิเคราะห์
สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.๒๕๕๗

เหตุผลความจำเป็น

การคิดวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการคิดจำแนก แยกแยะ องค์ประกอบต่างๆ และหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างองค์ประกอบต่างๆ เป็นกระบวนการก่อนการลงมือปฏิบัติ ซึ่งกระบวนการคิดวิเคราะห์ จะส่งผลต่อการเสนอความเห็นประกอบการวินิจฉัยสั่งการของรัฐมนตรี / ผู้มีอำนาจ รวมทั้งการปฏิบัติงาน บริการ/อำนวยความสะดวก เพื่อสนับสนุนภารกิจของรัฐมนตรี / ผู้มีอำนาจให้มีประสิทธิภาพ

ขั้นตอนการดำเนินงาน

๑. งานเข้าจากสารบรรณ และ / หรือ คำสั่งการ การแจ้งประสาน ทั้งเป็น หนังสือราชการ / ลายลักษณ์อักษร และเป็นคำสั่งการด้วยวาจา
๒. เจ้าหน้าที่ เจ้าของงานจะนำเข้าสู่กระบวนการคิดวิเคราะห์ ดังนี้
 - ๒.๑ อ่านอย่างละเอียดรอบคอบ และ/หรือ พิจารณาคำสั่งการอย่างรอบคอบ
 - ๒.๒ จับใจความสำคัญ จำแนก แยกแยะประเด็นสำคัญของเนื้อหาสาระ
 - ๒.๓ ตัดสินใจ เพื่อดำเนินการตามลักษณะเรื่อง
๓. กรณีเป็นคำสั่งการด้วยวาจา / การแจ้งประสาน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นงานบริการ / อำนวยความสะดวก สนับสนุนภารกิจของรัฐมนตรี เช่น จัดเตรียมสถานที่ ค้นหาเบอร์โทรศัพท์ ประสานพัสดุ ฯลฯ ให้ดำเนินการประสานแจ้งหรือปฏิบัติโดยทันที โดยปรึกษาหารือหัวหน้ากลุ่ม/งาน เน้นผลให้ทันเวลา
๔. กรณีเป็นหนังสือราชการ / เอกสารคำสั่งการ ซึ่งเป็นการวิเคราะห์เอกสาร งานของสำนักงานรัฐมนตรีปกติ จะดำเนินการโดยการจัดทำบันทึกสรุปเรื่อง ประกอบด้วย สาระสำคัญ ข้อพิจารณา และข้อเสนอ

เทคนิคการคิดวิเคราะห์ที่มีประสิทธิภาพ

๑) อ่าน/พิจารณา หนังสือราชการ คำสั่งอย่างละเอียด รอบคอบ ทำความเข้าใจ จับใจความสำคัญ กรณีเป็นหนังสือราชการ/เอกสารให้ตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารด้วย

๒) ใช้วิจารณ์ญาณ เหตุผล กฎหมาย ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ ในกระบวนการคิดวิเคราะห์ ถ้าข้อมูลไม่เพียงพอให้หาข้อมูลเพิ่มเติม แล้วทำความเข้าใจให้ชัดเจน

๓) ในการวิเคราะห์ใช้หลัก ๕W (What Why When Where Who) ๑ H (How)

๔) ผู้วิเคราะห์ต้องมีความชัดเจน แม่นยำในอำนาจหน้าที่ของตนเองและองค์กร โดยมีวัตถุประสงค์หลักอยู่ที่การสนับสนุนภารกิจของรัฐมนตรี

๕) ตระหนักในความสำคัญของภารกิจหน้าที่ของตนเอง และขององค์กร (สำนักงานรัฐมนตรี) และตั้งใจปฏิบัติหน้าที่อย่างมีความรับผิดชอบ

๖) กรณีเครือข่าย และใช้เทคโนโลยีการสื่อสารที่เหมาะสมจะช่วยให้งานบรรลุวัตถุประสงค์

